

KEYNOTES

Nick Prior / University of Edinburgh

On the Singing Hologram: Miku, Love and Labour

The advent of the performing hologram opens up significant questions around the fate of “liveness” in the digital age, blurring if not collapsing distinctions between absence/presence, live/real, original/copy as well as transforming well-worn ideas such as authenticity. Drawing on ethnographic fieldwork undertaken in Japan and the UK, this talk explores the case of virtual idol, Hatsune Miku, originally a marketing mascot for voice synthesis software but who now tours globally and is a representative agent of a new breed of virtual performers. As well as introducing the Miku media model – a relatively flat media ecology where fans are also Miku producers – the talk will offer some speculative thoughts on how a Miku performance “works” as an assemblage of love, labour and socio-technical affordances. Who or what is performing, how is liveness managed when the performer is pure code, and what does this tell us about relations between live music, participatory cultures and virtuality?

Holly Rogers / Goldsmiths University of London

Collaborative Composition: Creative Convergence in Online Culture

In this talk, I explore how new audiovisual cultures have remediated and refreshed creativity, listening and engagement. Focusing on new and collaborative media forms during the first lockdown, we’ll see what happens when traditional sound design practices from film culture are reconfigured—or elongated—into musical soundtracks by multiple musicians and sound artists. I call this process networked sonic elongation and here we will situate this technique within contemporary listening behaviours in the era of YouTube and new media. Taking cues from the literature on transmedia and sound art, I chart instances of sonic elongation through the early part of 2020 in order to assess how the sonic structures of new media can determine how we react to, and document, current events through new forms of sonic processing.

Shzr Ee Tan / Royal Holloway, University of London

Digital Inequalities and Global Sounds

Until recent events of 2020 which are yet unfolding into an apparent global pandemic, much discussion in popular culture and academia on the latest advents in technology has touched on the possibilities posed by virtual reality and artificial intelligence (Haraway 1991,

Mantovani & Riva 1999, Michalski et al. 2013, Copeland 2015). Optimists have focused on how thinking machines transform the human self via prosthetic extensions of the body: for example, using smartphone or augmented vision technologies that tap into 'the cloud' for enhanced experiences. At the same time, sceptics warn of outsourcing human agency to the 'black box' of machine learning, where computer-led iterations create algorithms of unknown construction and ethical underpinning. With the advance of data mining and the Internet of Things, alarm bells are also ringing over privacy breaches and surveillance. Clearly, digital technologies are challenging the ways in which we think and live, not only in the provision of everyday life, but also in heightened contexts of projected disaster fall-out.

In the confusion emerging around the need to apprehend the scale and impacts of these technological, cultural and biological shifts, what should ethno/ musicologists make of the flood of innovation and change? At the risk of cultural-ghettoising in the wake of consuming ever-new updates on the systemic prioritisation of asymmetrical informational flows arising from major health crises, dare they ask if digital optimism – belatedly modernist in its privileging of progress – serves only the global North, unavoidably stereotyped as white, privileged or (thinking left-field) increasingly Chinese? Could they (uncomfortably) relocate cutting-edge debates to musical societies and communities outside the proverbial 'West', even as borders around this conceptual territory are being tested by viral epidemics today? Is it the job of the ethnomusicologist to provide an 'other', non-Western if not global view here – a negative image of the technological advances taken for granted in urban, industrialised, cosmopolitan and elite environments?

It is in this spirit, and in order to deconstruct simplistic binaries such as 'West' and 'other', that I present not one but three alternative views of music and digital culture: 1) a view from the positionality of decentralisation/ decolonisation; 2) a view from the new 'yellow peril' of China and 3) the highly-personal view of a postcolonial female Scholar of Colour with a job in 'the West' who is interested in postdigital imagination gaps. In presenting these ways of thinking I will draw from examples of my own attempts at virtual and real ethnography, as well as popular tropes and digital music memes. I will also reflect on sounded responses to the emerging Coronavirus crisis and critique the intersectional politics of how these are produced, disseminated and parsed along uneven fault lines of race, gender, class and privilege. In so doing I challenge the idea that there is only one dominant discourse at work in the world of digital music cultures, even as I acknowledge the asymmetrical reach of different sonic hegemonies.

Ahlsved, Kaj – SESSION 5

Åbo Akademi; Forskningsföreningen Suoni rf

Frihet på två hjul: Cyklings klingande historia i Finland vid sekelskiftet 1900

I det här föredraget vill jag presentera några historiska riktlinjer för hur den teknologiska utvecklingen har influerat musikaliska praktiker i idrottskontexter genom att speciellt fokusera på ”cykelmusik”. Adertonhundratalet präglades av nya tekniska innovationer och intresset för cykling växte kraftigt vid slutet av 1800-talet. Som teknologi förändrade cykeln samhället, men intresset avspeglade sig i musikkulturen i formen av musikstycken med cykeltematik.

Kompositören Harald Hedman (1874–1902) skrev ett antal musikstycken som kan kopplas till cyklings samhällomvälvande kraft. Musiken avspeglade samhällliga trender men den kunde också användas för att manifesteras en föreningsidentitet. Ett exempel på detta är *Helsingfors velocipedklubbs marsch* en populär marsch komponerad 1897 för Helsingfors velocipedklubb (grundad ca 1887) och som spelades in av Helsingfors hornorkester 1905. I föreningens verksamhet deltog både män och kvinnor och marschen finns i många versioner i armens notböcker. Även Åbo velocipedklubb fick en egen klingande symbol.

Idrott och fysisk fostran förknippades med dess hälsofrämjande och samhällsbyggande potential, men knutet till cyklings ökade popularitet fanns även ekonomiska intressen. När Hedmans marsch publicerades år 1897 var baksidan av notutgåvan präglad av reklam cyklar och kameror men även också tobak, vin och sprit. Hedman skrev åtminstone tre verk med cykeltema varav *Utfärd på Gladiator-velociped* är ett tidigt exempel på produktplacering.

Bottà, Giacomo – SESSION 4

University of Helsinki

Cheap synths and broken guitars: economic affordability and the technological democratization of punk

In my book *Deindustrialisation and Popular Music* (Rowman 2020) I focused on the role that music (punk and post-punk in particular) played in the transition from industrial to post-industrial cities. Punk and ‘post-punk’ in industrial cities created a translation of meanings and practices from the industrial city, based on material tangible and serial production, to the post-industrial city, based on symbolic consumption, tourism, technology and creativity. Music mediated this passage, having characteristics of both these ‘worlds’.

In this paper, I am interested in looking at this transition from another point of view: technological democratization. I would like to make sense of punk and post-punk as emerging music cultures, in a period of economic distress and of their connection to the

economic affordability of recent technologies. I am considering for instance the impact of copy machines, c-cassettes and toy synthesizers on these music cultures. These technologies not only gave the chance to young enthusiasts to become journalists, musicians or producers, they also constitute the core that gave birth to Do It Yourself as a cultural and existential statement.

Grönholm, Pertti ja työryhmä – PANEL SESSION

Laulavia ja säveltäviä koneita

Sähköisesti tuotettu ja elektronisesti muokattu ihmisääni alkoi kuulua popmusiikissa, elokuvamusiiikissa ja televisiossa 1960- ja 1970-lukujen taitteessa ja yleistyi 1970-luvun jälkipuolella etenkin diskomusiikissa ja elektronisessa popissa. Yksi Puhuvat koneet - tutkimushankkeen (Koneen Säätö 2018–2022) kohteista on "konepuheen" ja "konelaulun" sekä sähköisesti muokatun (vokoderit, autotune ym. modulaatiot ja efektit, puhe- ja laulusynteesi, vokaloidit) ihmisäänen käyttö 1960-2010-lukujen popmusiikissa. Kaksi työryhmän esitelmistä käsittelee "laulavien" laitteiden ja ohjelmistojen yleistymistä ja niihin liittyviä tämänhetkisiä ilmiöitä. Yksi esitelmistä käsittelee laajemmin ohjelmistotekniikan käyttöä musiikin luomisessa ja esittämisessä. Laulavia ja säveltäviä koneita -sessio koostuu seuraavista kolmesta esitelmästä ja niiden kommentoinnista sekä yleisestä keskustelusta.

1. Dosentti, Pertti Grönholm tarkastelee vokodereita ja elektroniseksi muokattua ihmisääntä kulttuurisena metaforana 1970-luvun jälkipuolen ja 1980-luvun alkupuolen kulttuurisissa ja poliittisissa konteksteissa. Esimerkkeinä ovat Kraftwerkin, Laurie Andersonin ja Cabaret Voltairen tuotanto. Otsikko: **Symbioosi, alienaatio ja kritiikki. Konemainen ihmisääni Kraftwerkin, Cabaret Voltairen ja Laurie Andersonin teoksissa.**

2. Dosentti, Kimi Kärki käsittelee virtuaalisten laulusolistien eli vokaloidien tähtikuvaa ja live-esiintymisiä. Otsikko: **Hatsune Miku ja laulajan rajat.**

3. Dosentti, Säveltäjä/muusikko Petri Kuljuntausta pohtii kone- ja tekoälypohjaisen säveltämisen ja esittämisen lupauksia ja varjopuolia. Otsikko: **Koneavusteisen ja AI-pohjaisen säveltämisen ja esittämisen lupaukset ja varjopuolet.**

Harkins, Paul – SESSION 4
Edinburgh Napier University

(Dis)locating Democratisation: Digitalisation, Grime, and 'The PlayStation Generation'

For many commentators over the last two decades, digitisation represents nothing short of a watershed moment in how music is produced, stored, and consumed. In this paper, I address claims around the democratisation of music making with the advent of virtual

studio technologies, digital audio workstations, and mobile apps. Focusing on the genre of grime, I argue that the availability of software like Music 2000 and GarageBand have been instrumental in opening up music making with digital, computer-based, and DAW-type technologies to wider communities, such as impoverished neighbourhoods in East London. They therefore hint at a more inclusive mode of cultural production and a collapse of boundaries between amateur and professional. But, when one accounts for residual inequalities, particularly those related to race, class, and gender, discourses of democratisation still have to be tempered. I therefore strike a cautionary note and call for a precise and critical analysis that asks detailed questions about who is participating in the cultures of music making, how, and under what socio-economic conditions. I finish with a call to move beyond the term democratisation in its normative and idealised sense to an application that is situated, concrete, and specific to the field of popular music.

Hiltunen, Riikka – SESSION 1
Helsingin yliopisto

Ennakoivuus popmusiikin luomisessa. Biisintekijöiden käsityksiä, asenteita ja toimintaa
Ammattimaiset popmusiikintekijät työskentelevät toimialalla, jolla kilpailu on kovaa ja musiikkitrendit muuttuvat nopeasti. Kansainvälisille markkinoille tähtäävien musiikintekijöiden on pyrittävä luomaan musiikkia, joka kuulostaa julkaisuvedeltään, mutta joka kestää myös aikaa. Valotan esitelmässäni popmusiikintekijöiden ennakoivuutta, eli heidän kykyään hyödyntää vaihtoehtoisia tulevaisuuksia ja asennoitua muuttuviin musiikkitrendeihin. Haastattelu- ja havainnointiaineistoon perustuva tutkimukseni osoittaa ennakoivuudella olevan keskeisen roolin musiikintekijöiden luovassa työssä, mutta ennakointiprosessien olevan epäformaaleja ja osin tiedostamattomiakin. Musiikintekijöiden ennakoivuudessa on suuriakin eroja, ja näitä selittävät musiikintekijöiden erilaiset käsitykset, arvot ja uskomukset. Esitelmäni perustuu kesällä 2021 tarkastettavaan populaarimusiikintutkimusta, tulevaisuudentutkimusta, luovuustutkimusta ja muodintutkimusta yhdistävään väitöskirjaani.

Hirvasvuopio-Laiti, Annukka – SESSION 5
Sámi University of Applied Sciences

Jårgaleaddji – kun nykyaikainen äänitetuotanto saapui Saamenmaalle

Jårgaleaddji-kustantamo julkaisi saamenkielisiä kirjoja ja LP-levyjä vuosina 1974–1987. Jårgaleaddji toimi Norjassa, mutta saamelaiskulttuurille ominaiselle valtakunnanrajat ylittävällä tavalla myös Suomen puolen saamelaisalueella Jårgaleaddjin julkaisut olivat hyvin suosittuja. Ja olihan myös Nils-Aslak Valkeapää yksi Jårgaleaddjin artisteista. Toiminnan alkaessa saamenkielistä musiikkia ei ollut juuri mahdollista kuunnella, oli julkaistu vasta kaksi saamenkielistä populaarimusiikkilevyä, Nils-Aslak Valkeapään *Joikuja* (OTLP-50)

vuonna 1968 ja Deatnogádde nuorat -yhtyeen nimikkolevy (MAI 7402) vuonna 1974. Jårgaleaddjin perustamiseen ja sen toimintaan limittyvät vahvasti 1970–1980 -luvuilla voimistunut saamelaisen kielen ja kulttuurin revitalisaatio, jonka vahvistamisessa omankielisellä musiikilla oli suuri merkitys.

Jårgaleaddji toi Saamenmaalle modernin äänitetuotannon ja teki sen saamelaiskulttuurilähtöisesti, omalla kielellä ja omaan perinteeseen pohjautuen. Kustantamon julkaisuissa nostettiin esille niin perinteistä joikua kuin modernia saamelaista musiikkiakin ja julkaisujen voi hyvin sanoa luoneen pohjan tämän päivän saamelaiselle nykymusiikille. Jårgaleaddjin toiminta oli hyvin innovatiivista ja modernia teknologiaa hyödynnettiin alkuperäiskansan musiikin säilymisessä ja edelleenkehittämisessä. Äänitetuotanto mm. mahdollisti saamelaisen musiikin radiosoiton ja nosti saamelaisen musiikin yhdeksi musiikinmuodoksi muiden joukkoon, nyt valtaväestön musiikin lisäksi oli viimeinkin mahdollista kuunnella myös omankielistä musiikkia. Jårgaleaddjin toiminta käynnisti myös uudenlaisen kulttuuriyrittäjyyden saamelaisalueella, sillä äänitetuotannon myötä töitä löytyi mm. muusikoille, ääniteknikoille, konsertti- ja festivaalijärjestäjille, graafikoille. Jårgaleaddjin myötä moderni saamelainen musiikkikulttuuri syntyi ja kehittyi ja teknologialla oli tässä suuri osuus.

Huhtamäki, Mikael – SESSION 5

Taideyliopiston Sibelius-Akatemian MuTri-tohtorikoulu

Populaarimusiikin konsertin institutionaalinen muutos huviverodiskurssissa Suomessa 1977–1981

Esitelmässäni tutkin, miten konserttijärjestäjä Antti Einiön huvivero-oikeudenkäynnit vuosina 1977–1981 vaikuttivat populaarimusiikin konserttien institutionaalisessa muutoksessa Suomessa. Sääntelijän, eli valtion, näkökulmasta Suomessa järjestettiin tutkimusajanjaksollani vain kahdenlaisia konsertteja: sellaisia, joissa esitettiin iskelmä- tai tanssimusiikkia, ja sellaisia, joissa esitettiin pääasiallisesti muuta kuin iskelmä- tai tanssimusiikkia. Viimeksi mainitut oli vapautettu pääsylipuista peritystä kymmenen prosentin huviverosta.

Vuonna 1977 Suomen aktiivisin populaarimusiikin konserttien maahantuoja Antti Einiö haastettiin oikeuteen törkeästä veropetoksesta epäiltynä, koska hän ei ollut suorittanut huviveroa tietyistä vuosina 1974–1977 järjestämistään konserteista. Näissä 26 konsertissa olivat esiintyneet mm. Status Quo, Demis Roussos ja Gloria Gaynor, ja Helsingin poliisilaitos oli myöntänyt niille huviverovapauden, koska Einiö oli ilmoittanut, että niissä ei esitetä iskelmä- tai tanssimusiikkia. Oikeudessa syyttäjät ja puolustus asiantuntijatodistajineen kamppailivat pop-, rock-, iskelmä- ja tanssimusiikin määritelmistä konserttiolosuhteissa. Oikeudenkäynnin seurauksena Einiö tuomittiin vuonna 1978 Helsingin raastuvanoikeudessa

huomattaviin sakkoihin ja ehdolliseen vankeuteen, mutta korkein oikeus vapautti hänet syytteistä vuonna 1981. Eduskunta kumosi huviveron vuonna 1980.

Lähtökohtani on, että paikalliset toimijat, konserttipromoottorit, toimivat muutosagentteina populaarimusiikin konsertin institutionaalisessa muutoksessa määritellesään järjestämässään konserteissa kuultavan pääasiassa muuta kuin iskelmä- tai tanssimusiikkia. Tämä johti diskursiivisiin kamppailuihin muutosagenttien ja sääntelijän välillä.

Jaakkola, Inkeri – SESSION 2

Taideyliopiston Sibelius-Akatemia

The Blurred Dichotomy of Presence and Absence in Michel van der Aa's Multimedial Opera *Blank Out*

My paper discusses how the concept of a unique human agent is questioned in Michel van der Aa's multimedial chamber opera *Blank Out*. *Blank Out*'s realization fully utilizes the possibilities of modern audiovisual technology. The only character onstage is the soprano soloist, but along with her acting the performances consist of her pre-recorded actions and a synchronized 3D-film presenting the male character as well as pre-recorded electronic and choral soundtracks. The realization effectively breaks the unity of body and voice, which according to Novak (2013) is an essential feature of contemporary stage works that she calls postoperas.

Following the views of Hatten (2019), Roesner and Rebstock (2012) as well as Symonds and Karantonis (2013) I will explain 1) how the multiplied representations of the female character's body and her distanced voice reflect her mental incoherence; 2) how the emotional distance between the characters is manifested in their combined actions, in which the male character appears only on the film; and 3) how the dichotomies of past and present as well as real and illusive are blurred in the performance, since the only person who acts live before the audiences eyes assumingly has been dead for years.

Kilpiö, Kaarina – SESSION 3

Itä-Suomen yliopisto

Kuuntelijat, toimijuus ja valinnat

Esitelmäni luo katsauksen raportoituun *toimijuuteen* vuosina 2019 ja 2021 kootussa musiikkiarkea käsittelevässä aineistossa. Toimijuutta tarkastellaan suhteessa musiikinkuunteluteknologiaan ja musiikilliseen arkeen yleisemmin. Aineisto koostuu kysely- ja haastatteluvastauksista, joissa suomalaiset ruotsinkieliset vastaajat määrittelevät musiikillista arkaan, siihen liittyviä käytäntöjään sekä niissä tapahtuneita muutoksia.

Informantit ovat osallistujia kahden eri tutkimusprojektin keräämistä aineistonkeruista [DIMM, ACMESOCS].

Vastaajien raportoiman toimijuuden ulottuvuuksia analysoidaan näiden omien lausumien kontekstissa sekä luoden yleiskuvaa musiikkiarjesta. Tarkastelen toimijuutta yksityiskohtaisemmalla tasolla käyttäen tukena Steven Hitlinin ja Glen Elderin nelijakoista toimijuustypologiaa. Malli sopii hyvin arkipäiväisissä tilanteissa aktualisoituvan toimijuuden analysointiin, ja siinä erityisesti aikaan ja elämäntilanteeseen liittyvät aspektit saavat painoarvoa toimijuuden rakentumisessa.

Kyse on informanttien raportoimista mahdollisuuksista ja rajoitteista omaan musiikilliseen arkipäivään vaikuttamisessa, heidän esiin nostamistaan vastuunäkökohdista musiikin käytössä sekä siitä, millaisessa asemassa he näkevät itsensä suhteessa musiikkiarkensa muihin toimijoihin. Millä perusteilla, kokemuspohjalla ja reunaehdoilla he valitsevat musiikin tai musiikkittomuuden, hallitsevat ajankäyttöään tai toimivat kulttuurisena tiennäyttäjänä? Millaisten erilaisten rakenteiden he katsovat määrittelevän, edesauttavan tai jarruttavan toimijuuttaan?

Koskela, Oskari – SESSION 3
Jyväskylän yliopisto

Pelillinen estetiikka: Millaisia näkökulmia pelimusiikin tutkimus tarjoaa musiikin kokemiseen?

Musiikilliset käytänteet elävät teknologisen muutoksen mukana. Voidaan myös väittää, että tapamme ymmärtää ja kokea musiikkia on sidottu erilaisiin musiikin käytön teknologioihin: Niin äänitysteknologian mahdollistama musiikin erottaminen välittömästä esitystilanteesta kuin myöhemmät arjessa mukana kulkevat musiikkisoittimet ja kuunteluvalikoimaa laajentavat suoratoistopalvelut ovat olleet muovaamassa käsityksiämme musiikista. Videopelejä voidaan pitää yhtenä kohtalaisen tuoreena teknologiaan kytkeytyneenä musiikin alueena, joka tarjoaa omanlaisensa näkökulman musiikillisiin käytänteisiin ja musiikin ymmärtämisen tapoihin.

Esitelmässä käsitellään videopelimusiikkia arkielämän musiikin käytön viitekehysessä (DeNora, 2000), painottaen näin musiikin roolia osana jokapäiväistä elämää. Lähtökohtana on videopelimusiikin tarkasteleminen pelikokemukseen integroituneena: Musiikki ei ole irrallinen elementti vaan kiinnittyy niin peliin ja sen maailmaan, pelaamisen toimintaan kuin pelaajaan henkilökohtaiseen elämään. Tästä lähtökohdasta käsin esitelmässä pyritään hahmottelemaan yhtäältä sitä, minkälaisen teoreettisen ja käsitteellisen perspektiivin läpi videopelimusiikin kokemista voidaan tarkastella ja toisaalta sitä, millaisia näkökulmia tällainen tarkastelu avaa yleisemmin musiikin kokemisen ymmärtämiselle.

Esitelmä nojaa enaktiivisen kognition teoriaan (Varela et al., 1993) jonka myötä pelaaminen ja musiikin kokeminen nähdään oleellisesti merkitystä luovana tekemisenä tai musiikkiin/peliin osallistumisena. Tämän teoreettisen ytimen lisäksi videopelimusiikkia käsitellään taiteen ja estetiikan näkökulmasta soveltamalla sekä Alva Noën (2015) esitystä taiteesta tapana tutkia ja muuttaa vakiintuneita käytänteitä, että mielikuvaskaemojen teoriaa (Johnson, 2007) lähestymistapana keholliseen ja esikielelliseen ymmärryksen jäsentämiseen.

Kytö, Meri – SESSION 3

Itä-Suomen yliopisto

Metodologinen lähestymistapa kausimusiikkiin kaupunkiympäristöissä

Tapa luoda musiikilla joulumainen ilmapiiri kaupunkitilaan on osa kalendaarista äänimaisema, joka ulottuu marraskuun lopusta tammikuun alkuun useissa kaupungeissa ympäri maailmaa. Tämä esitelmä keskittyy jouluisen taustamusiikkiin suomalaisissa kaupungeissa. Jouluisan taustamusiikin ympärillä käytävä julkinen keskustelu on elävää, kommentoiden toistuvasti ajoitusta, musiikin valintaa, voimakkuutta ja väliaikaisia PA-ratkaisuja. Vuoden loppu on poikkeus taustamusiikkikäytännöissä, ja tästä disruptiivisesta syystä se on mielenkiintoinen ilmiö tutkia: se tuo esille käytäntöjä, merkityksiä ja suhtautumista muutoin huomiotta jätetyssä ja usein tietoisesti ohitetussa musiikkikulttuurissa. Viime vuoden poikkeuksellinen joului toi sesonkiin toisen disruption kerroksen, joka muutti sesonkimusiikillisia tiloja entisestään.

Jouluisaa taustamusiikkia tutkitaan tässä olennaisena osana kaupunkien äänimaisemia, kaupunkitilaa ja musiikkikulttuureja Suomessa. Esittelen menetelmän, joka on yhdistelmä äänipäiväkirjoja, kuuntelukävelyjä, tallenteentunnistusteknologiaa, kansalaisten osallistamista, bloggausta ja auto(media)etnografiaa. Tulkitsen lopuksi aineistoa äänitilan koristelun rituaalina ja pohdin kausimusiikin luonnetta kaupunkiympäristössä.

Käpylä, Tiina – SESSION 1

Turun yliopisto, musiikkitiede

Musiikkiteknologioiden sukupuolittuminen: naisten tekijyys ja toimijuus musiikkiteollisuudessa

Esitelmäehdotukseni käsittelee sukupuolitunutta teknologiaa sekä naisten tekijyyden ja toimijuuden reunaehdoja maskuliinisen musiikkiteknologian parissa. Pohdiskelen sukupuolta ja toimijuutta maskuliinisten tai kokonaan uusien teknologioiden haltuunoton, käyttämisen ja muokkaamisen näkökulmista. Esitelmässäni pohdin tulevia tutkimuskysymyksiäni suhteessa aiempaan tutkimukseen ja teorioihin, varsinaisia tutkimustuloksia minulla ei vielä alkavissa projekteissa ole.

Esitelmäni käsittelee etupäässä musiikkiteollisuudessa työkseen toimivia sekä mm. musiikin tuottamista opiskelevia naisia, mahdollisesti myös sukupuolivähemmistöjen edustajia, ei niinkään harrastajia tai vaikkapa itse omaa musiikkiaan tuottavia ei-ammattilaisia. Käsitän teknologian tässä kuitenkin laajassa mielessä niin äänitys- kuin äänenmuokkausvälineitä kuin musiikin esittämiseen ja striimaamiseen tarkoitettuina teknologioinakin. Useimmat musiikkiteknologioihin liittyvät ammatit ja työnkuvat ovat olleet leimallisesti miehisiä, mutta kentällä näkyy yhä enemmän myös muita. Pohdiskelen sitä, millaisilla ehdoilla, koulutuspoluilla ja verkostoitumisilla naiset näihin ammatteihin päätyvät ja niissä menestyvät. Tarkastelen myös heidän suhdettaan teknologiaan ja sen käyttämiseen sekä teknologioiden muokkaamiseen.

Esitelmäaiheeni taustalla ovat vuoden 2021 alussa startannut Musiikkiteollisuudet -kirjanhanke ja vuoden 2021 loppupuolella käynnistyvä, Emil Aaltosen säätiön rahoittama ja Turun yliopiston musiikkitieteessä sekä Pbo akademissa toteutettava ”Rakkaudesta lajiin”, naiset musiikkiteollisuudessa tutkimus- ja kirjanhanke, jonka toinen tutkija olen. Yksi projektien osa-alue on musiikin tuottaminen sekä musiikin tuottamiseen käytettävä teknologia ja työtehtävien sekä tekniikan sukupuolittuminen. Näkymä korostuu erityisesti tutkimushankkeen puolella, siinä missä Musiikkiteollisuudet -kirjanhake hakee laajaa kuvaa kentästä.

Lehtonen, Lasse – SESSION 4
University of Tokyo

From a digital environment to the concert hall: Video game music, intermediality, and cultural democratization

The use of technology as a democratizing device for music culture has often been examined through the opportunities that technology has created for the transmission of music in digital environments. In this presentation, however, I will examine an example of the opposite pattern: the emergence of video game music concerts. Although having originally emerged in a specific digital environment (video games), game music has since been integrated into the established structures of concert culture (symphonic concerts). The first symphonic game music concert was organized in Tokyo in 1987, and in the 2000s, orchestral game concerts have become a prominent phenomenon in Europe and America. I argue that although the cultural prestige associated with Western art music was originally utilized to legitimate game music in Japan, game music concerts have since functioned to democratize concert culture. This being the case, game music concerts demonstrate that the democratizing effect of technology can also entail a shift from digital environments to older, established structures.

Mangifesta, Nico – SESSION 6
University of Pavia

A Sonic Reinterpretation of the *Ombak* in the Balinese New Music for Gamelan of Yan Priya Kumara Janardhana.

The encounter of gamelan and electronic music represents just one of the innovations that are reshaping the new music for gamelan in Bali. The few occurrences of the use of live electronics and music software as a compositional tool in the Balinese gamelan domain have already been traced from the beginning of the 21st century (McGraw, Gluck, Sugiarta, Steele). However, in more recent years, an emerging generation of gamelan composers, educated in traditional music at the local conservatory, has begun to have a more integrated relationship with new technologies. During my fieldwork, I documented how composers are increasingly combining gamelan and electronic music in concerts and expressing themselves online during the pandemic period with digital gamelan works and audiovisual performances. Focusing on how musical traditions and innovations interact, this paper discusses how computer music and gamelan are used to realize the Balinese aesthetic of the *ombak*, the beating sound generated by the Balinese gamelan tuning system that flows from the Hindu Balinese philosophical concept of *Rwa Bhineda*, in Yan Priya Kumara Janardhana's composition, *Monk* (2019).

Marques, Gustavo Souza – POSTER SESSION
University College Cork (UCC)'s School of Music

RAP, RACE AND ITS MASKS: WHEN FRANTZ FANON MEETS THE MUSICAL WORK OF TYLER, THE CREATOR

The musical work of Tyler, the Creator is certainly challenging not only in its sonic aspects but rather in the way it discusses and exposes the complexities of race, gender and performance. As an African American artist that started his career with abrasive lyrics toward (white) women and homophobic discourse performed throughout his white deviant alter-ego Wolf Haley to then completely shifting his narrative to homosexual narratives toward white men, it is almost inevitable to recall Frantz Fanon—one of the most important race theorists and intellectual of the so-called postcolonialism—to approach Tyler's musical work and his ever-changing persona. Fanon's book *Black Skins, White Masks* (1953), written nearly one century ago, reflected in many ways Tyler's transgressions of race and gender as an avant-garde rapper. This interesting juxtaposition of the scholarly work of a 20th-century thinker and Pan-Africanist with the contemporary productions of a postmodern African American artist as Tyler, reveals that the core issues of the concept of race and racism have not changed much yet. In this paper, my aim is to present and discuss the main conclusions of my PhD on the musical work of Tyler, The Creator that have Fanon's scholarly work as one of the starting point of the discussions on race, gender and performance in order to offer relevant discussions on what's is going in the current hip-hop global scenario.

Metsä, Helen – POSTER SESSION

Helsingin yliopisto

Laps´ rannan villi ja vieno – itämaisen eksotiikan representaatiot Sulho Rannan sävellystuotannossa

Säveltäjä Sulho Ranta (1901–1960) on suomalaisen 1900-luvun alun taidemusiikkikentän ja erityisesti modernismikeskusteluiden keskeisiä hahmoja. Rannan yleissivistys oli laaja ja hänen kirjallinen tuotantonsa merkittävä. Rannan sävellystuotanto on monipuolinen, ja sen tarkempi tarkastelu nostaa esiin monia mielenkiintoisia tutkimusaiheita.

Väitöskirjatutkimuksessani nostan esiin erityisesti Rannan kiinnostuksen itämaiseen eksotiikkaan (ts. orientalismiin, ks. viimeinen kappale) ja liitän hänen teoksensa laajempaan sekä suomalaisen että länsimaisen taidemusiikin orientalismin kontekstiin. Analysoin Rannan 1920-luvun teoksia ja niiden itämaisen eksotiikan representaatioita. Tuon esiin teosten piirteitä musiikillisella, tekstillisellä sekä kulttuurisella tasolla ja liitän teokset osaksi Suomen 1920-luvun modernismin kenttää. Huomioin myös orientalismin ja kolonialismin suhteen ja tarkastelen muun muassa Rannan yksinlauluteosten itämaiseen naiseen liittyviä representaatioita. Laajennan aiemmassa tutkimuksessa muodostamaani kuvaa itämaisten aiheiden ja vaikutteiden ilmenemisestä erityisesti 1900-luvun alun suomalaisessa taidemusiikissa, jonka yhteydessä orientalismia on aiemmin käsitelty vain hajanaisesti. Tutkimuksessani tarkennan Sulho Rannasta olemassa olevaa, joskin melko suppeaa, säveltäjäkuvaa sekä hahmottelen Rannan estetiikkaa hänen kirjoituksiinsa pohjautuen. Otan myös kantaa orientalismin määritelmään erityisesti suomalaisen taidemusiikin 1900-luvun alun kontekstissa, joten käyttämäni terminologia (orientalmi/itämainen eksotiikka) tulee tutkimuksen myötä edelleen tarkentumaan.

Pääkkölä, Anna-Elena – POSTER SESSION

Åbo Akademi

Ecofeminist community in Björk’s music video *Utopia* (2017)

In this video poster I discuss Björk’s music video *Utopia* as an art piece which tries to radically reconfigure conventional human-animal-plant hierarchy. In the music video, which functions as critical commentary on the current ecological crisis, Björk inhabits a fantastical island floating in space, where humans, animals and plants interact, intermingle and become indistinguishable from one another. I argue that the music video promotes a form of body politics that extends beyond the star’s physical body to articulate twofold meanings: ecological and star-textual. The ecological message exemplifies a feminist utopia (Sargisson; Richardson & Pääkkölä) where there is no individualistic will or dyads, only an “assemblage” (Houle), a term that has been used in ecofeminist plant studies. My close reading of the

music video draws on perspectives ranging from musicology, performance studies and music video studies (Railton & Watson; Burns & Hawkins) to critical plant studies (Hoyle). In *Utopia*, the luminous fluidity of voice, music and visual images corresponds with the in-between states of queer theory (Sedgwick) and the extensions of body politics proposed in posthumanist studies (Haraway; Hayles). My reading benefits from ecofeminist thinking (Plumwood, Shiva & Mies) and ecomusicology (Pedelty, Hansen) in examining how Björk's video participates in ongoing ecocritical debates. Björk's star persona (Auslander; Dibben) is reflexive insofar as it challenges her status as auteur-artist; the video's Björk-orchid protagonist is both inside and outside contemporary humanist-star configurations. Her activism in this regard connects with recent cultural practices in Iceland (Dibben; Størvald), as well as traditional rural beliefs about animism and ecology.

Riihimäki, Hanna-Mari – SESSION 2
University of Turku

Miley Cyrus's music video 'Mother's Daughter': queerness, femininities and personal narrative

In this paper I discuss Miley Cyrus's provocative music video *Mother's Daughter* (2019, dir. Alexandre Moors), its audiovisual features and the images it offers of diverse femininities in a mainstream popular music context. While Cyrus's music video offers images of heterogenous femininity, promotes LGBTQ+ awareness, and participates in loaded political debates, the performer's actions to some extent eclipse the video's progressive messages. My multimodal reading (Burns 2019) is informed by personal narrative theory (Hawkins & Richardson 2007; Hansen 2017), interdisciplinary feminism and queer theory on popular music (Whiteley 2000; 2003; Sedgwick 2003). *Mother's Daughter* challenges the boundaries of acceptable femininity, offering alternative femininities which do not conform to norms of gender specificity and ideals of beauty (Widdows 2018). The portrayal of disabled trans model Aaron Philip is, for example, quite agentic, as she playfully confronts the camera with direct eye contact. Nevertheless, the video's imagery is dominated musically and visually by Miley Cyrus's personal narrative of growth-to-adulthood and aspects of "neoliberalist feminism" (Apolloni 2014; Gill 2016; Ferreday & Harris 2017; Thwaites 2017). While asserting women's control over a diverse array of bodies, the video's agenda is refracted into a series of disconnected fragments, with the main message revolving around Cyrus's calls for personal freedom. However, the video's numerous articulations of queerness are not easily dismissed and infuse the actions of all of its actors, including Cyrus herself.

Schelvis, Sydney – POSTER SESSION
University of Amsterdam

4DSOUND: A New Technology? on the ontology of techno in space

In this research MA Art Studies thesis, I assess the potentials of today's sound-spatialising technology for an embodied engagement with techno music. Central to this research is the *moving* subject, the *physically engaged* human, rather than the *listening* subject. Techno music is highly persuasive in inducing rhythmic synchronisation in the dancer, which forms the basis for its mode of musicking. This mode of musicking — I propose the verb *technoing*, as a generic specification of Christopher Small's *musicking* — induces a trance-like corporeal entrainment. Hence, the notion of *immersion* comes to the fore as being the *telos* of techno. In this thesis I determine whether contemporary spatialising technologies are able to induce immersion in the technoer through expressive alignment to its sonic materiality.

Shpinitzkaya, Julia & Riitta Rainio – SESSION 6
University of Helsinki

Talking Rocks, Illusory Sounds and Projections of the Otherworld: Acoustics of Sacred Sites As a Sound Media in Shamanic Cultures

The archaeoacoustic team of the University of Helsinki has been studying how sacred sites in Northern Europe, used by shamanic cultures since prehistoric times, are home to remarkable acoustic properties. This article focuses on natural-site acoustic setting as a sound technology engaged in ritual practices. Based on our acoustic measurements as well as experimental sound tests carried out during *in situ* studies of prehistoric and historic sacred sites in Finland, we discuss possible sound media (voice, instruments, noise), performing techniques and methods of sound production used at the sites. While the acoustic study of the sacred sites is at the core of our research, we also discuss the visual aspects and visual phenomena observed at the sites during our fieldwork. Our attempt to restore the sound culture of shamanism associated with the hosting sites and their sound potential profoundly rests on ethnographic research of the Sámi and the Finns. The end result of this ethnographic and practical research study is our interpretation of the shamanic ritual practices as seen through the prism of the miraculous acoustic illusions and visual appearances created by the sacred sites.

Sparey, Rhys – SESSION 6
Music Department, King's College London

Music, Media, and Mourning: Discussing the aesthetics of online devotional dissidence.

For many Muslims, particularly in the Shi'a and Sufi branches of Islam, the first ten days of the Hijri month of Muharram involve the commemoration of the Prophet Muhammad's

grandson, Husain Ibn Ali. This commemoration takes on a musical form, through the recitation of *nuha* and *marsiyya* poetry. For centuries, this mode of worshipful musicking has been politically charged, facilitating dissidence and fealty alike. In the last ten years, highly produced and dramatized recitation videos have become popular, alongside increased access to the internet. This presentation offers an analysis of the music, choreography, and staging of one elegist in particular, Nadeem Sarwar, in order to illustrate a significant moment of change for the global Shi'a imaginary—its recalibration to the digital age—and address the implications of mainstreaming the subversive spiritual subjectivities that online Muharram videos and their musicalities entail. In so doing, it argues that worshipers, by introducing the artworks and ceremonies of Muharram to the internet, have made the definitions of "community", "self", and "faith" that prevail in discussions of music, Islam, and worship on the web redundant. Additionally, it avoids discuss this change in terms of "technology", "mediation", and "globalisation", and hopes to demonstrate a possible alternative.

Tarvainen, Anne – SESSION 1

Tampereen yliopisto ja Helsingin yliopisto

Verkkovälitteisen laulamisen haasteet

COVID-19-pandemian myötä laulamisen sosiaaliset muodot kuten kuoroharjoitukset ja laulutunnit ovat siirtyneet pitkälti verkkovälitteisiksi. Tämä laulamisen kulttuurin murros tulee todennäköisesti vaikuttamaan laulamisen ja laulunopettamisen käytäntöihin myös pandemian jälkeen. Verkkovälitteisen laulamisen tutkimus on ollut toistaiseksi vähäistä ja varsinkin laulajien kokemusten kartoitukset puuttuvat. Verkkovälitteinen laulaminen muokkaa laulamisen kokemuksia ja voi ajan myötä muuttaa laulamisen esteettis-kokemuksellista luonnetta laajemminkin kulttuurissamme. Tämä on väistämätöntä tilanteessa, jossa esteettinen toiminta ja sen ympäristö muuttuvat radikaalisti. Tämän vuoksi onkin tärkeää pohtia, millaisia vokaalisia, kehollisia ja esteettisiä kokemuksia haluamme kehittää uusissa laulamisen ympäristöissämme.

Kartoitin laulajien, laulunharrastajien ja laulunopettajien kokemuksia verkkovälitteisestä laulamisesta syksyllä 2020 internet-kyselyn avulla. Kyselyn 62 osallistujaa kokivat haasteita verkkovälitteisen laulamisen tilanteissa muun muassa äänentuotossa, kehotietoisuudessa, esteettisessä aistimisessa ja sosiaalisessa vuorovaikutuksessa. Käy tässä esitelmässä läpi aineistosta nousevia keskeisiä teemoja. Lisäksi tuon esille sen, millä tavoin teknologia voi haitata mutta myös edesauttaa laulajan mielekkään laulamiskokemuksen muotoutumista. Pohdin lyhyesti myös sitä, miten verkkovälitteisyys vaikuttaa laulamisen saavutettavuuteen.

Tuuri, Kai – POSTER SESSION

Jyväskylän yliopisto

Työryhmän muut jäsenet: Oskari Koskela ja Jukka Vahlo, Jyväskylän yliopisto; Heli Tissari, Helsingin yliopisto

Pelimusiikkiin kiinnittyneet maailmat: Digitaalisten pelien merkitykset pelimusiikkimuistojen kautta tarkasteltuna

Pelimusiikkia ei ole juurikaan tutkittu arkipäivän merkitysten näkökulmasta. Digitaaliset pelit ovat jo vuosikymmenten ajan sulautuneet ihmisten elämään, ja suuri osa tämän päivän aikuisista on varttunut pelien äänellisten maailmojen säestäessä monia tärkeitä elämäntapahtumia. Näin ollen pelien musiikillinen estetiikka ei rajaudu pelkästään pelaamiseen vaan ulottuu sen ulkopuolelle. Pelimusiikin kanssa voi myös syntyä voimakkaita kokemuksia (Gabrielsson, 2011), joiden muistoa saatamme aktiivisesti vaalia elämässämme (esim. Huovinen & Tuuri, 2019). Kuten mikä tahansa musiikki, sekin tarjoaa arkielämäämme merkityksiä tuottavan resurssin, jonka avulla voimme esimerkiksi säännellä kokemuksiamme ja työstää minuuttamme (DeNora, 2000).

Videoposterissa esittelemme meneillään olevaa ”Pelimusiikkiin kiinnittyneet maailmat” -hanketta, jossa tutkitaan sitä, miten pelit ja niiden musiikit kytkeytyvät monipuolisesti osaksi ihmisten elämää, itseyttä ja sosiaalisia suhteita. Ihmisille tärkeitä pelimusiikkimuistoja tarkastellaan (1) muistitietokeruiden, (2) haastatteluiden ja (3) kyselytutkimusten avulla. Monitieteinen hanke ammentaa niin musiikkipsykologian, fenomenologian, kognitiotieteiden, pelitutkimuksen, folkloristiikan kuin kielitieteenkin tutkimusperinteistä. Esittelemme tutkimuksen näkökulmia, tavoitteita ja metodologiaa hankkeen kolmen tutkimustavan kautta.

Uimonen, Heikki – SESSION 1

Itä-Suomen yliopisto

Taustamusiikkiteknologioiden musiikkikulttuurinen tutkimus

Vuonna 1934 perustetun Muzak Corporationin tuotanto edusti oman aikansa taustamusiikin puhtaimmaksi viljeltyä muotoa. Sen liiketiloihin suunniteltu musiikkitarjonta koostui tutuista musiikkiesityksistä, jotka oli sovitettu kuulijaansa häiritsemättömiksi kokonaisuuksiksi. Yhdysvaltalaisen Muzakin menestyksen taustalla vaikuttivat yleinen musiikkiteknologian ja kuluttajaelektroniikan kehittyminen, yleistyminen ja sen eri käyttösovellukset. Myös musiikin kuuntelutavat ja kuluttaminen muuttuivat, sillä päivittäisten askareiden taustalla soinut radio- ja äänilevy-musiikki oli tehnyt yhdysvaltalaisen keskiluokan vastaanottavaisemmaksi toisteiseen musiikkitarjontaan. Taustamusiikin käyttöä lisäsivät kotien easy-listening äänilevyt, mutta myös julkisten tilojen äänentoisto, joka äänenlaadullisilta ominaisuuksiltaan muistutti kodin musiikkielektroniikan low-fidelity-laatua.

Kun musiikkiteknologia, sen liiketaloudelliset sovellukset ja sosiaalinen käyttö vaikuttavat käsityksiimme musiikin luonteesta, on musiikkia lähestyttävä kysymällä, kuinka, miten, missä ja millaisissa olosuhteissa musiikki ja sitä luova kulttuuri ovat olemassa. Esitelmässä tarkastellaan taustamusiikkia musiikkikulttuurina teknologian omaksumisen ja sen sosiaalisen rakentumisen kontekstissa. Samalla tarkastellaan Suomessa tehtävän tutkimuksen metodologiaan ja aineistonkeruuseen liittyviä haasteita ja haetaan vastauksia muiden muassa seuraaviin kysymyksiin: Miten musiikkiteknologian muutos on muokannut taustamusiikkikulttuureita Suomessa? Kuinka muun musiikkibisneksen teknologiat ja käytännöt muokkaavat taustamusiikkikulttuuria? Millaisella aineistolla taustamusiikin sosioteknologista muutosta on mahdollista lähestyä? Erityishuomion kohteena ovat taustamusiikkipalvelujen tuottamiseen keskittyneiden yritysten musiikkitarjonta ja uusien teknologioiden mahdollistamat musiikkikäytännöt.

Valo, Outi – SESSION 5

Tampereen yliopisto

Kansakunta kartalla: Erkki Ala-Könnin keruutyö ja kansallinen katse

Esitelmässäni käyn läpi väitöskirjaani tulevaa osaa, jossa tarkastelen kansanmusiikinkerääjän ja tutkijan Erkki Ala-Könnin (1911-1996) keruutyötä karttakuvia hyödyntäen.

Keruupaikkakunnat on sijoitettu Suomen kartalle OpenStreetMap-pohjaa ja koordinaattipisteitä apuna käyttäen Tampereen kansanperinteen arkiston tietokannasta.

Karttakuvien avulla on mahdollista hahmottaa, minne tallennustyön painopisteet asettuivat eri vuosikymmenillä ja mistä keruutyön kannalta keskeinen ”kansakunta” oli milloinkin löydettävissä. Sotien jälkeisessä Suomessa Ala-Könnin keruutyössä painottui vahvasti Etelä- ja Keskipohjanmaalta löytyvä kansa, eli talonpoikainen Suomi monien muiden perinnetieteiden kentällä toimineiden tutkijoiden tavoin. Kansakunta lähti laajentumaan karttakuvissa 1960-luvun aikana, jolloin keruutyö laajeni kaupunkeihin ja samaan aikaan kokoelmiin tulivat mukaan myös sisällissodan molempien osapuolten tarinat. Ajan sosiologiset virtaukset herättivät ajatukset kansasta, jonka ei tarvinnut mukautua yhdenmukaiseen muottiin. Niinpä kansa levittäytyi kartalla yhä laajemmalle alueelle ja kansanmusiikin kansan määrittelytavat muuttuivat. Aineistojen osalta pohdin keruutyöhön vaikuttanutta kansallista katsetta, ja sen ilmenemistä osana arkistokokoelmia. Keruutyö ei edusta koko historiankuvaa suurista aineistomääristä huolimatta, vaan kuvastaa myös vähemmän ilmeisen nationalismin muotoja. Sama todennäköisesti pätee ”big dataan” yleisemmälläkin tasolla.

Van Kan, Mischa – SESSION 2
Linnæus University

How the cover changed its record

When the vinyl record came to the Nordic countries, it brought with it the use of individual record sleeves. Though not completely new, the piece of paper surrounding the new vinyl records changed the music industry. Most research considering record covers has focused on concept albums from the 1960s and 1970s or the current resurgence of vinyl, this paper focuses on Swedish record covers for jazz in the 1950s.

The central question of the paper is: How have record covers changed our understanding of what a recording is? The paper will address the recording here both as a process in the studio that through record covers became visible for record buyers, as well as the recording as a result documented by the record. Illustrations and pictures of microphones and musicians at work in the studio made recording process visible on the covers. This paper discusses how these illustrations together with a considerable increase of technical information on the cover changed the way in which people have understood the vinyl record.

Åberg, Kai – SESSION 3
Itä-Suomen yliopisto

Miten sosiaalinen media on muuttanut suomalaisen romanimusiikin kulttuurista kenttää

Nykyetnomusikologi kuuntelee ja tarkastelee musiikkia monien kulttuuristen virtausten ja vaikutusten kohtauspaikkana, kenttänä, jossa kulttuurin, kansallisuuden, musiikin ja paikallisuuden kytkökset nähdään muuttuvina ja moninaisina. Tähän paradigman vaihdokseen on vaikuttanut muiden muassa globalisoituva ja kiihtyvästi kasvava teknologiavälitteinen sosiaalinen media, jonka osana musiikissa yhä uusin tavoin toisiinsa kytkeytyvät etniset, alueelliset, kansalliset ja kansainväliset vaikutteet. Samanaikaisesti moniulotteiset, paikallisen ja globaalin kohtaamiset myös musiikissa ovat nousseet yhdeksi keskeiseksi tarkastelun kohteeksi. On huomattu, että musiikin kansalliset ja globaalit ulottuvuudet kietoutuvat yhä enenevässä määrin toisiinsa.

Suomen romanienkaan perinnemusiikki ei nuoku sosiaalisessa tyhjiössä. Esitelmässäni nostan esiin sen, miten sosiaalinen media on paitsi vapauttanut esiintyjää muistin ja musiikin sosiaalisen ympäristön asettamista rajoista, myös muuttanut vastaanottajan suhdetta perinteeseen yhteisöllisestä yhä yksityisemmäksi. Samalla eri musiikkien paikat kulttuurin kokonaisuudessa ovat aikojen kuluessa muuttuneet esimerkiksi tasa-arvoistamalla romanien perinnemusiikkiin liittyvää viestintää. Esitelmäni pohjaa laajaan kenttätutkimukseen Suomen ja eri maiden romanien parissa vuosina 1994 – 2021.
